

Teisės naujienų biuletenis

KONTOROS NAUJIENOS

RENGINIAI

LEIDINIAI

AKTUALIJOS

TEISĖS NAUJIENOS

KONTOROS NAUJIENOS

■ Jaunius Gumbis ir Dovilė Greblikienė – geriausi naftos ir dujų teisės srities advokatai Lietuvoje

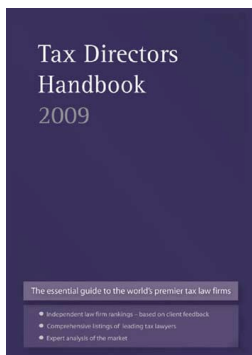
Nepriklausomas teisinis žinynas “The International Who’s Who of Oil & Gas Lawyers 2009” paskelbė geriausius pasaulio advokatus naftos ir dujų srityje. Kontoros partneris **Dr. Jaunius Gumbis** bei asocijuotoji teisininkė **Dovilė Greblikienė** paskelbti geriausiais advokatais Lietuvoje šioje srityje.

Tarp geriausiųjų pasaulio teisininkų savo jurisdikcijoje taip pat išrinkti Filip K. Klavins ir Ivars Slokenbergs iš advokatų kontoros Klavins & Slaidins LAWIN Latvijoje.

Daugiau informacijos rasite adresu:
www.whoswholegal.com

► ■ Tax Directors Handbook 2009

Tarptautinis žinynas **Tax Directors Handbook** paskelbė 2009 m. vertinimus: advokatų kontora Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai LAWIN rekomenduojama kaip **vienintelė pirmaujanti advokatų kontora mokesčių teisės srityje Lietuvoje**, o kontoros partneris Giedrius

Stasevičius, asocijuotasis partneris Vitas Vasiliauskas bei mokesčių konsultantas Gintaras Balčius pažymimi kaip geriausi šios srities specialistai.

■ Jaunius Gumbis išrinktas į WSG Europos Regioninę Tarybą.

Dr. Jaunius Gumbis, advokatų kontoros partneris, Prekybos ir technologijų praktikos grupės vadovas, **išrinktas į tarptautinio profesinių paslaugų teikėjų tinklo World Services Group Europos Regioninę Tarybą** (European Regional Council).

World Services Group (WSG) yra pasaulinė nepelno asociacija. Jos nariai – žymūs vietiniai, nacionaliniai ir tarptautiniai profesinių paslaugų teikėjai visose pasaulio šalyse. WSG svarbiausias tikslas – leisti savo nariams pasitelkti kitus narius teikiant pagalbą klientams ir sukurti naujas verslo galimybes suteikiant galimybę

paslaugų pirkėjams naudotis kiekvieno asociacijos nario paslaugomis.

■ LAWIN stipendija – Mykolo Romerio universiteto Teisės fakulteto studentui.

Vasario 12 d. apdovanotas advokatų kontoros Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai LAWIN įsteigtos stipendijos laimėtojas. Juo tapo Mykolo Romerio universiteto Teisės fakulteto studentas **Žygimantas Narkevičius**.

Pretendentai stipendijai gauti buvo vertinami atsižvelgiant į pažangumą, visuomeninį, mokslinį (profesinį) aktyvumą bei jau esamus pasiekimus. Žygimantas iš pretendentų buvo išskirtas už ypatingą domėjimąsi teisės filosofija, civiline ir romėnų teise bei aktyvią veiklą fakulteto mokslinėje draugijoje.

LAWIN stipendija MRU Teisės fakulteto studentams skiriama kasmet.

■ Nauji teisininkai advokatų kontoroje

Praėjusių metų pabaigoje advokatų kontoros teisininkų gretas papildė 3 advokatės:

Nijolė Vaičiūnaitė prisijungė prie Nekilnojamojo turto ir aplinkosaugos praktikos grupės. Prieš tai ji ketverius metus dirbo advokatų kontoroje „Jurevičius, Balčiūnas ir Bartkus“ bei dvejus metus UAB „Ernst & Young Baltic“ vyresniąja konsultante. N. Vaičiūnaitė taip pat yra Vilniaus universiteto Civilinės teisės ir civilinio proceso katedros asistentė.

Į Finansų ir mokesčių praktikos grupę įsiliejo **Ina Jakubėnaitė**. Ji pastaruosius trejus metus dirbo teisininke AB SEB Vilniaus banko Verslo bankininkystės tarnyboje, o prieš tai dvejus metus ėjo vyresniosios specialistės pareigas Lietuvos Respublikos ūkio ministerijoje, Įmonių ekonomikos ir valdymo departamento Įmonių teisės skyriuje.

Edita Ivanauskienė papildė Prekybos ir technologijų praktikos grupę. Prieš tai ji dirbo advokatų kontoroje „Pranckevičius ir partneriai“, o nuo 2002 iki 2006 m. buvo Kultūros ministerijos Autorių teisių skyriaus vyriausioji specialistė.

RENGINIAI

■ Konferencija „Mokesčių naujovės: kaip išgyventi verslui?“

Dienraštis „Verslo žinios“ drauge su advokatų kontora Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai LAWIN organizuoja konferenciją **Mokesčių naujovės: kaip išgyventi verslui?**

Konferencija vyks **2009 m. vasario 25 d.** viešbutyje „Reval Hotel Lietuva“ Vilniuje.

Daugiau informacijos rasite adresu:
<http://parduotuve.vz.lt/konferencijos/140>

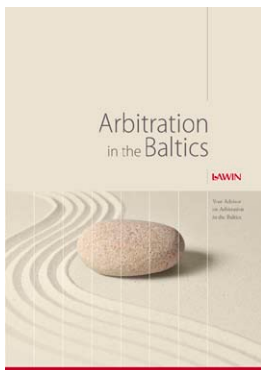
■ Arbitražo mokymai „Pasiruošimo arbitražo bylos nagrinėjimui aspektai“

Advokatų kontora drauge su ICC Lietuva bei Lietuvos advokatūra organizuoja netradicinius arbitražo mokymus tema **Pasiruošimo arbitražo bylos nagrinėjimui aspektai (Pre-hearing Issues in International Commercial Arbitration)**. Mokymai vyks **2009 m. kovo 5 d.** viešbutyje „Artis“ Vilniuje.

Daugiau informacijos rasite adresu:
<http://www.lawin.lt/arbitrationtraining/>

LEIDINIAI

■ LAWIN išleido leidinį „Arbitražas Baltijos šalyse“.

LAWIN – pirmaujanti teisiųjų paslaugų teikėja Baltijos šalyse – pristatyto leidinį **Arbitražas Baltijos šalyse**.

LAWIN profesionalų komanda sukupė didelę patirtį atstovaudama savo klientams tarptautinėse ir šalies arbitražo institucijose, *ad hoc* arbitražuose ir dalyvaudama sudėtingiausiose arbitražo bylose Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje.

Tikimės, kad šis leidinys bus Jums naudingas, ypač atsižvelgiant į tai, jog arbitražas – palyginti naujas reiškinys Baltijos šalyse – po nepriklausomybės paskelbimo Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje tampa vis populiareniu ginčų sprendimo būdu. Šiame leidinyje Jūs rasite ne tik bendrą arbitražo apžvalgą, bet ir informaciją apie svarbiausius jo ypatumus kiekvienoje iš trijų Baltijos šalių. Leidinį rasite čia [Arbitration in the Baltics](#) (anglų k.).

■ Naujas „Darbo teisės žinyno“ leidimas.

Ramūnas Petravičius, advokatų kontoros partneris, yra „Verslo žinių“ leidžiamo ir kasmet atnaujinamo **Darbo teisės žinyno** autorius ir redaktorius. Š. m. sausį išleistas jau septintasis šio žinyno leidimas.

Žinyne rasite išsamius nacionalinių ir tarptautinių teisės aktų, reglamentuojančių darbo santykius, komentarus; praktinius darbo santykių reglamentavimo pavyzdžius, jų analizę; aktualiausius teismų sprendimus ir profesionalius komentarus.

Daugiau informacijos apie žinyną rasite adresu:
<http://parduotuve.vz.lt/zinynai/17>

■ Simo Gudyno teisinė apžvalga nekilnojamojo turto klausimyne „Finansiniai klausimai“.

Daug jurisdikcijų apimanti apžvalga „Finansiniai klausimai“ (angl. Issues Relating to Finance) yra trečia tarptautinio advokatų kontorų tinklo Lex Mundi leidžiamų apžvalgų apie nekilnojamąjį turtą serijos dalis. „Finansiniai klausimai“ apžvelgia svarbius nekilnojamojo turto projektų finansavimo aspektus.

Lietuvos dalį parengė kontoros advokatas Simas Gudynas, Lex Mundi Nekilnojamojo turto praktikos grupės narys.

Apžvalgą rasite adresu:
<http://www.lawin.lt/lt/docs.download/4882.php>

■ Pakeista dividendų apmokestinimo tvarka

Nuo 2009 m. sausio 1 d. sugriežtinta tiek Lietuvos, tiek užsienio įmonėms išmokamiems dividendams taikoma „dalyvavimo išimties“ taisyklė, remiantis kuria dividendai neturi būti apmokestinami, jei dividendus gaunanti įmonė ne trumpiau kaip 12 mėnesių be pertraukų valdo ne mažiau kaip 10% balsus suteikiančių dividendus išmokančios įmonės akcijų. Vadovaujantis naująja Pelno mokesčio įstatymo redakcija, nuostata dėl dividendų neapmokestinimo netaikoma išmokamiems dividendams, proporcingai tenkantiems faktiškai neapmokestintam (įskaitant apmokestintą 0% tarifu) apmokestinamajam pelnui dėl:

- pagal Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą veikiančių investicinių kintamojo kapitalo bendrovių ir uždaro tipo investicinių bendrovių investicinėms pajamoms taikomos neapmokestinimo lengvatų;
- akcijų perleidimui taikomos neapmokestinimo lengvatų, kai akcijas perleidžianti įmonė ne trumpiau kaip 2 metus be pertraukų turėjo daugiau kaip 25% balsus suteikiančių perleidžiamos įmonės akcijų, o reorganizavimo ar perleidimo atvejais, ne trumpiau kaip 3 metus be pertraukų turėjo daugiau kaip 25% balsus suteikiančių perleidžiamos įmonės akcijų;

- draudimo įmonėms taikomos gyvybės draudimo įmokų bei draudimo investicinių pajamų neapmokestinimo lengvatų;

- apmokestinamojo pelno sumažinimo dėl vykdomo investicinio projekto (apmokestinamasis pelnas gali būti sumažintas iki 50%, jeigu vykdomas investicinis projektas, t.y. investuojama į tam tikrų rūšių ilgalaikį turtą, kuris yra skirtas gamybos inovacijoms).

Dėl aukščiau paminėtų lengvatų dividendams negali būti taikoma „dalyvavimo išimties“ taisyklė, todėl išmokami dividendai turi būti apmokestinami pelno mokesčiu taikant 20% tarifą. Atkreiptinas dėmesys, kad dividendus gaunanti Lietuvos įmonė negali šio sumokėto mokesčio suma sumažinti savo mokėtiną pelno mokesčių. Šios nuostatos netaikomos tik laisvosios ekonominės zonos įmonėms išmokamiems dividendams.

Lietuvos įmonės fiziniams asmenims paskirstomas pelnas, proporcingai tenkantis dėl aukščiau paminėtų lengvatų neapmokestintam pelnui, apmokestinamas pelno mokesčiu taikant 20% tarifą. Šios nuostatos netaikomos laisvosios ekonominės zonos įmonėms ir kooperatinėms bendrovėms, kurių apmokestinamasis pelnas buvo apmokestinamas taikant 0% pelno mokesčio tarifą. Pažymėtina, kad Lietuvos įmonė nuo paskirstomo pelno apskaičiuotą pelno mokesčių privalo sumokėti į biudžetą ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį toks paskirstytas pelnas buvo

išmokėtas fiziniams asmenims, dešimtąsias dienas.

Lietuvos įmonės iš užsienio įmonės gaunami dividendai turi būti apmokestinami pelno mokesčiu, jeigu užsienio įmonė nemokėjo pelno mokesčio dėl pritaikytų toje užsienio šalyje nustatytų pelno mokesčio lengvatų. Dėl šios priežasties yra labai svarbu turėti informaciją iš dividendus išmokančios įmonės, ar visas jos apmokestinamasis pelnas buvo apmokestintas pelno mokesčiu.

■ Energetinio naudingumo sertifikatai dabar yra privalomi daugumai komercinių pastatų

Pradedant nuo 2009 metų, reikalavimas turėti energetinio naudingumo sertifikatą turi būti taikomas daugumai komercinių pastatų (biurams, prekybos centrams, kitiems pastatams, skirtiems prekybai, aptarnavimui, aprūpinimui maistu, laisvalaikio paskirties ir t.t.), kurių bendras naudingas plotas viršija 1.000 kv. m, nepriklausomai nuo statybos metų. Iki 2009 m. šis reikalavimas buvo taikomas tik naujai pastatytiems ir tam tikriems renovuotiems pastatams.

Nuomininko arba pirkėjo prašymu savininkas (pardavėjas) privalo pateikti parduodamo-perkamo arba išnuomojamo pastato energetinio naudingumo sertifikatą.

AKTUALIJOS

► Energetinio naudingumo sertifikatas gali būti išduodamas ne ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui.

■ Pristatyta elektroninė informacinė sistema „Infostatyba“ palengvins statybos procesą ir pagerins jo administravimo kokybę

Ši naujoji informacinė sistema padeda jos naudotojams pateikti elektroninius prašymus gauti projektavimo sąlygas, statybos leidimus, leidimus naudoti pastatus, prašymus pratęsti statybos leidimą arba perregistruoti statybos leidimą naujo statytojo vardu ir t.t. Pateikus atitinkamus prašymus, šios sistemos naudotojai galės sekti prašymų nagrinėjimo būseną. Be to, sistema leidžia pranešti kompetentingoms institucijoms apie neteisėtas statybas.

■ Sumažintas minimalus valstybinės žemės nuomos mokesčio dydis

Nuo 2009 m. minimalus metinis valstybinės žemės nuomos mokesčio dydis buvo sumažintas nuo 1,5% iki 0,1% nuo žemės vertės (pastaroji yra apskaičiuojama remiantis Lietuvos Vyriausybės patvirtinta metodologija). Viršutinė valstybinės žemės nuomos mokesčio riba nesikeitė ir lieka 4%. Konkretų metinį dydį nustato savivaldybių tarybos, kurių teritorijoje yra atitinkami žemės sklypai.

■ Sertifikatai elektroniam parašui

Nuo 2008-10-31 kiekviename Registrų centro filiale galima įsigyti kvalifikuotą sertifikatą elektroniam parašui. Registrų centras sukūrė visus saugumo reikalavimus atitinkančią kvalifikuotų elektroninių sertifikatų sistemą, kuri užtikrina elektroninio parašo paslaugų teikimą. Registrų centro kvalifikuoti sertifikatai elektroniam parašui užtikrins saugų asmens identifikavimąsi elektroninių paslaugų portaluose: SODROS, VMI, Registrų centro, e-valdžios vartų portaluose ir kt.

Elektroninį parašą bus galima naudoti visose srityse, kuriose reikia nustatyti tapatybę elektroninėje terpėje, patvirtinti dokumentą ir atlikti bet kokią juridinį veiksmą. Svarbių elektroninių laiškų arba kitų elektroninių pranešimų, perduodamų internetu, pasirašymas kvalifikuotu parašu apsaugos jų vientisumą bei garantuos tikslų siuntėjo tapatybės nustatymą. Registrų centro elektroninis parašas platinamas USB laikmenoje. Kvalifikuotas sertifikatas el. parašui su laikmena kainuoja 98,78 Lt. Elektroninis parašas galios dvejus metus, o jo atnaujinimas kainuos 7,68 litus. Daugiau informacijos - <http://www.registrucentras.lt/>.

■ Dėl vykdymo išlaidų išieškojimo tvarkos

Teisingumo ministerijos nuomone, antstoliai, nepaisydami įstatymų reikalavimų, sistemingai pažeidžia CPK

nustatytus reikalavimus ir nurašo vykdymo išlaidas savo patvarkymais. Teisingumo ministerija atkreipia dėmesį į tai, kad tais atvejais, kai skolininkas nesutinka apmokėti antstoliui vykdymo išlaidas, antstolis, norėdamas gauti šias išlaidas, privalo kreiptis su pareiškimu į teismą ir šias sumas prisiteisti. Kitokie antstolio veiksmai nėra teisėti.

■ **2008 m. gruodžio 10 d. Europos Komisija parengė Direktyvos 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus, ir Reglamento 726/2004, nustatančio Bendrijos leidimų dėl žmonėms skirtų ir veterinarinių vaistų išdavimo ir priežiūros tvarką ir įsteigiančio Europos vaistų agentūrą, pakeitimus, kuriais pasiūlyta liberalizuoti receptinių vaistų reklamos reikalavimus Europos Sąjungos valstybėse narėse.**

Siūlymą keisti informacijos apie vaistinius preparatus skleidimo teisinį reglamentavimą plačiosios visuomenės atžvilgiu paskatino valstybėse narėse atsiradusi skirtinga Europos Sąjungos teisės aktų interpretavimo ir nacionalinių institucijų praktika informacijos apie receptinius preparatus skleidimo gyventojams atžvilgiu. Harmonizuojant gyventojams prieinamos informacijos apie receptinius vaistus skleidimo tvarką, siekiama pakeisti susidariusią situaciją ir užtikrinti, kad vartotojus pasiektų tik patikima informacija apie receptinius preparatus. Europos Komisijos parengtais pakeitimais siūloma suteikti galimybę farmacijos įmonėms skleisti informaciją apie receptinius vaistinius preparatus visiems gyventojams vis tik išlaikant galiojančią receptinių preparatų reklamos gyventojams draudimą. Siūloma riboti gyventojams skleidžiamos informacijos turinį, skleidimo būdus ir įtvirtinti kokybinius kriterijus skleidžiamai informacijai. Siūloma leisti skleisti informaciją apie receptinį vaistą, kuri apsiribotų šio prepa-

rato charakteristikų santraukoje, paciento informacijos lapelyje, ant pakuotės pateikiama ir tam tikra papildoma informacija. Duomenis apie receptinius vaistus bus leidžiama pristatyti konkrečiuose sveikatos priežiūros žurnaluose, vaistui skirtuose interneto tinklapiuose ir farmacijos įmonės rašytiniuose atsakymuose į vartotojų paklausimus. Minėtos informacijos objektyvumas, pagrįstumas, aktualumas, tikslumas ir kai kurie kiti požymiai bus išankstinės kompetentingo nacionalinės institucijos kontrolės objektas. Šiuo metu Direktyvos 2001/83/EB ir Reglamento 726/2004 pakeitimai yra pateikti svarstyti Europos Parlamentui ir Ministrų Tarybai ir įsigalios ne anksčiau kaip po 18 mėnesių, jei bus priimti.

■ **2008 m. gruodžio 16 d. Seime priimti Farmacijos įstatymo pakeitimai.**

Įstatymo pakeitimai parengti siekiant užtikrinti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, susijusio su žmonėms skirtais vaistais, pakeistos Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu 1394/2007 nuostatų dėl pažangiosios terapijos vaistinių preparatų, skirtų konkrečių pacientų gydymui pagal gydytojo paskyrimą, įgyvendinimą. Įstatymo pakeitimai įtvirtina galimybę gaminti pažangios terapijos vaistinių preparatų konkretiems pacientams bei nustato jų gamybos reikalavimus. Be to, siekiant suderinti įstatymo nuostatas su Europos Sąjungos teise, įstatymo nuostatos, reglamentuojančias medicinines paskirties

produktus kaip atskirą produktų grupę, pripažintos netekusiomis galios, sudarant galimybę juos perklassifikuoti atsižvelgiant į jų savybes, o naujus produktus priskirti maisto papildams. Taip pat pakeistos įstatymo nuostatos dėl medicininės paskirties produktų tiekimo į rinką ypatumų bei rinkodaros.

■ **2008 m. gruodžio 19 d. Seimas priėmė Loterijų ir azartinių lošimų mokesčio įstatymo pakeitimus.**

Pakeitimais nustatomi didesni fiksuoti mokesčiai juridiniams asmenims, organizuojantiems lošimus lošimo automatais ir stalo lošimus už kiekvieną lošimų veiklos leidime nurodytą lošimo įrenginį, t.y. 800 Lt mėnesinį mokestį už A kategorijos lošimo automataų vietoj 1800 Lt mokesčio kas ketvirtį; 300 Lt mėnesinį mokestį už B kategorijos lošimo automataų vietoj 600 Lt mokesčio kas ketvirtį; 6000 Lt mėnesinį mokestį už ruletės, kortų arba kauliukų stalą vietoj 12000 Lt mokesčio kas ketvirtį. Įstatymo pakeitimais taip pat buvo pakeista mokesčio apskaičiavimo ir sumokėjimo tvarka.

■ **2008 m. gruodžio 19 d. Seimas priėmė Akcizų įstatymo pakeitimus.**

Priimtais pakeitimais padidintas alui taikomas akcizo tarifas (iki 8,5 Lt už 1 proc. faktinės alkoholio koncentracijos) bei panaikinta akcizo tarifo lengvata mažoms ►

TEISĖS NAUJIENOS

► alų gaminančioms įmonėms. Pakeitimais taip pat padidintas akcizo tarifas vynui, kurio faktinė alkoholio koncentracija yra ne didesnė kaip 8,5 proc. tūrio (53 Lt už produkto hektolitą), tarpiniams produktams (198 Lt už produkto hektolitą tarpiniams produktams, kurių faktinė tūrinė alkoholio koncentracija yra ne didesnė kaip 15 proc. ir 304 Lt už produkto hektolitą tarpiniams produktams, kurių faktinė tūrinė alkoholio koncentracija yra didesnė kaip 15 proc.) etilo alkoholiui (4416 Lt už gryno etilo alkoholio hektolitą). Įstatymo pakeitimais nustatyti didesni akcizo tarifai cigaretėms (įsigaliojantys nuo 2009 m. kovo 1 d.), variklių benzinui (bešviniam benzinui – 1500 Lt už 1000 litrų produkto; benzinui, turinčiam švino – 2000 Lt už 1000 litrų produkto), žibalui (1140 Lt už 1000 litrų produkto), gazoliams (1140 Lt už 1000 litrų produkto) bei naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams (išskyrus gamtines dujas) (1050 Lt už toną).

■ 2008 m. gruodžio 30 d. įsigaliojo Seimo priimti Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimai.

Pakeitus įstatymą, sumažintas pajamoms taikomas gyventojų pajamų mokesčio tarifo dydis iki 15%. Pajamoms, gautoms iš paskirstyto pelno, apmokestinanti nustatytas 20% mokesčio tarifas. Gyventojams, vykdančiams individualią veiklą, neįsigijusiems verslo liudijimo, 15% mokesčio tarifas taikomas pajamoms, iš kurių atimti nustatyti leidžiami atskaitymai. Pakeista

ir neapmokestinamojo pajamų dydžio (NPD) taikymo tvarka. Kintamo dydžio neapmokestinamas pajamų dydis, apskaičiuojant gyventojų pajamų mokesį nuo su darbo santykiais susijusių pajamų, taikomas tik tuo atveju, jei metinės pajamos neviršija 37800 litų. Įsigaliojusius Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimams, apmokestinamųjų pajamų dydis gali būti mažinamas tik palūkanomis, mokamomis už bet kurį vieną iki 2009 m. sausio 1 d. paimtą kreditą gyvenamajam būstui statyti ar įsigyti. Iš apmokestinamojo pajamų dydžio, įsigaliojus įstatymo pakeitimams, taip pat leidžiama atimti išlaidas už vieną 2004-2008 m. įsigytą asmeninį kompiuterį su programine įranga ir (arba) interneto prieigos įrengimą, neviršijančias nustatyto dydžio. Apmokestinamosios pajamos pagal pakeistą įstatymą taip pat gali būti mažinamos sumomis, sumokėtomis už studijas, jei jas baigus įgyjamas pirmas aukštasis išsilavinimas.

■ 2008 m. gruodžio 30 d. įsigaliojo Seimo priimti Pelno mokesčio įstatymo pakeitimai.

Įsigaliojus įstatymo pakeitimams, pelno mokesčio tarifas sieks 20%. Toks tarifas bus taikomas ir apmokestinant dividendus. Pakeitus Pelno mokesčio įstatymą, pasikeitė ir taisyklės, pagal kurią dividendai būdavo neapmokestinami, jei akcininkas ne trumpiau kaip 12 mėnesių valdo ne mažiau kaip 10 procentų balsų suteikiančių akcijų, taikymo tvarka. Pelno mokesčio įstatymas taip pat papildytas nuostatomis, leidžiančiomis net iki 50% sumažinti vykdančio investicinį projektą

vieneto apmokestinamąjį pelną, jei įsigyjamas tam tikro pobūdžio su moderniomis technologijomis susijęs turtas.

■ 2008 m. gruodžio 30 d. įsigaliojo Seimo priimti Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimai.

Standartinis pridėtinės vertės mokesčio tarifas šiais įstatymo pakeitimais padidintas vienu procentu ir siekia 19%. Tuo pačiu atsisakyta visų Lietuvoje galiojusiu lengvatinių pridėtinės vertės mokesčio tarifų. Tam tikrų prekių ir paslaugų atžvilgiu pereinamajam laikotarpiui nustatytas lengvatinis pridėtinės vertės mokesčio tarifas. Pavyzdžiui, lengvatinis 9% tarifas taikomas knygoms ir neperiodiniams informaciniams leidiniams (galioja iki 2009 m. birželio 30 d.), 18% tarifas taikomas tabakui (galioja iki 2009 m. kovo 1 d.), 9% tarifas taikomas statybos, šiltinimo, renovavimo paslaugoms, apmokamoms iš valstybės, savivaldybių bei specialių fondų (jei sutartys sudarytos dar 2008 m.), esant tam tikroms sąlygoms 5% tarifas taikomas vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms (galioja iki 2009 m. birželio 30 d.). Be to, įsigaliojus pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pataisoms, pridėtinės vertės mokesčio, apskaičiuotas už šilumos energiją ir už gyvenamąsias patalpas tiekiamą karštą vandenį 14% pridėtinės vertės mokesčio tarifo dydžiu, dengiamas iš valstybės biudžeto.

► ■ **2009 m. sausio 1 d. įsigaliojo Seimo priimti Valstybinio socialinio draudimo mokesčio įstatymo pakeitimai.**

Įsigaliojus šio įstatymo pakeitimams, į socialinio draudimo sistemą įtraukti iki tol visai nedalyvavę arba tik iš dalies joje dalyvavę asmenys – autorinius atlyginimus gaunantys asmenys bei savarankiškai dirbantys asmenys, įskaitant ūkininkus, sportininkus, atlikėjus. Valstybinio socialinio draudimo rūšys, kurioms draudžiami autorinius atlyginimus gaunantys asmenys, priklauso nuo to, ar su draudėju šie asmenys yra susiję darbo ar jų esmę atitinkančiais santykiais. Jei autorinius atlyginimus gaunančius asmenis saisto tokio pobūdžio santykiai, autorinius atlyginimus gaunantys asmenys draudžiami visoms socialinio draudimo rūšims, jei ne – draudžiami tik pensijų bei ligos ir motinystės socialiniu draudimu. Savarankiškai dirbantys asmenys, išskyrus verslo liudijimų turėtojus, advokatus, advokatų padėjėjus, notarus ir antstolius, įsigaliojus valstybinio socialinio draudimo mokesčio įstatymo pakeitimams, privalomai draudžiami pensijų bei ligos ir motinystės socialiniu draudimu. Įstatymo pakeitimas įnešė pokyčių ir savarankiškai dirbančių asmenų pajamų, nuo kurios skaičiuojama draudiminė įmoka, apskaičiavimo tvarkoje bei tokių įmokų mokėjimo terminų atžvilgiu.

■ **2009 m. sausio 1 d. įsigaliojo Seimo priimti Valstybinio sveikatos draudimo mokesčio įstatymo pakeitimai.**

Šio įstatymo pakeitimais įtvirtintas savarankiškas privalomojo sveikatos draudimo mokestis, kuris, skirtingai nei iki įsigaliojant pakeitimams, į Privalomojo sveikatos biudžetą sumokamas tiesiogiai ir nėra įtrauktas į gyventojų pajamų mokesčio sumą. Įsigaliojus pakeitimams, sveikatos draudimo mokesčio tarifas siekia 9% ir taikomas tiek skaičiuojant sveikatos draudimo mokestį nuo su darbo santykiais susijusių pajamų, tiek nuo kitų gyventojų pajamų mokesčiu apmokestinamų pajamų.

■ **2009 m. sausio 15 d. Europos Teisingumo Teismas (toliau – ETT) priėmė prejudicinį sprendimą byloje C-495/07, kuriuo išaiškino, kad kai prekių ženklų savininkas prekių ženklu žymi daiktus, kuriuos jis nemokamai dalija jo kitų prekių pirkėjams, toks prekių ženklas klasei, kuriai priklauso pridedamas daiktas, nėra naudojamas.**

Šis prejudicinis sprendimas priimtas byloje dėl žodinio prekių ženklo WELLNESS, priklausančio Maselli-Strickmode GmbH, užsiimančiai drabužių gamyba ir prekyba, registracijos tam tikrai prekių klasei panaikinimo dėl nenaudojimo. Prekių ženklas WELLNESS registruotas Nicos sutarties 16 klasei, apimančiai spaudinius, 25 klasei, į kurią patenka ir drabužiai, ir 32

klasei, apimančiai gaiviuosius gėrimus. Prekiaudama drabužiais, Maselli-Strickmode GmbH naudojo savo prekių ženklą, žymėdama juo gaivųjį gėrimą buteliuose, kuriuos ji dalydavo nemokamai prie parduodamų drabužių. Silberquelle GmbH, kita gaiviaisiais gėrimais prekiaujanti įmonė, reikalavo panaikinti prekių ženklo WELLNESS registraciją 32 klasei dėl nenaudojimo. Austrijos kompetentinga institucija kreipėsi į ETT prašydama išaiškinti, ar Direktyvą 89/104 dėl valstybių narių prekių ženklų įstatymų suderinimo reikia aiškinti taip, kad prekių ženklas yra iš tikrųjų naudojamas, jei juo žymimos prekės (šiuo atveju gaivieji gėrimai), kurias prekių ženklo savininkas nemokamai dalija šalia kitų jo platinamų prekių (šiuo atveju drabužiai) pirkėjams sudarius pirkimo-pardavimo sutartį. ETT išaiškino, kad prekių ženklo „naudojimas iš tikrųjų“ reiškia „faktinį naudojimą, atitinkantį esminę prekių ženklo funkciją garantuoti vartotojui ar galutiniam naudotojui prekės arba paslaugos kilmės tapatybę, kad jis galėtų neklysdamas atskirti šią prekę ar paslaugą nuo kitokios kilmės prekių ar paslaugų.“ ETT taip pat pasisakė, kad „atsižvelgiant į didelį įregistruotų prekių ženklų skaičių ir dėl jų galinčius kilti ginčus, būtina pripažinti prekių ženklų suteikiamų teisių išsaugojimą konkrečiai prekių ar paslaugų klasei, tik jeigu šis ženklas buvo naudojamas šios klasės prekių ar paslaugų rinkoje.“ Taigi kai reklaminės prekės dalijamos kaip atlygis už kitų prekių įsigijimą ir siekiant skatinti pastarųjų pardavimą, reklaminė prekių žymėjimas prekių ženklu nelaikytinas šio ženklo naudojimu prekių klaseje, į kurią patenka tokios reklaminės prekės.

Advokatų kontora Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai LAWIN veiklą pradėjo 1992 m. Vilniuje. Šiuo metu teikiamos visų pagrindinių verslo teisės sričių paslaugos. Lietuvoje dirba beveik 60 teisės profesionalų, darbas organizuojamas įmonių, finansų ir mokesčių, prekybos ir technologijų, turto ir aplinkosaugos, ginčų sprendimo ir transporto praktikos grupėse.

Advokatų kontora yra aktyvi tarptautinių teisės organizacijų narė ir ilgą laiką sėkmingai bendradarbiauja su didžiausiomis tarptautinėmis advokatų kontoromis. Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai LAWIN yra vienintelė Lietuvai atstovaujanti Lex Mundi narė. Taip pat kontora yra TAGLaw, World Services Group ir The International Bar Association narė.

LAWIN turi 3 biurus: Vilniuje (Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai LAWIN), Rygoje (Klavins & Slaidins LAWIN) ir Taline (Lepik & Luhaäär LAWIN). LAWIN vienija daugiau nei 120 teisininkų ir yra didžiausia teisinių paslaugų teikėja Baltijos šalyse.

Šiame biuletenyje pateikta teisės naujienų apžvalga yra tik informacinio pobūdžio ir negali būti vertinama kaip teisinė išvada ar konsultacija.

Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai LAWIN

Jogailos g. 9/1,
LT-01116 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 5268 1888
Faks. +370 5212 5591
vilnius@lawin.lt
www.lawin.com

Klavins & Slaidins LAWIN

Elizabetes 15,
LV-1010 Riga, Latvia
Tel. +371 6781 4848
Fax +371 6781 4849
riga@lawin.lv
www.lawin.com

Lepik & Luhaäär LAWIN

Niguliste 4,
10130 Tallinn, Estonia
Tel. +372 6306 460
Fax +372 6306 463
tallinn@lawin.ee
www.lawin.com